

L'ERMITA I LA MARE DE DÉU DE MONTALBÀ DE PREIXANA

L'ermita de la Mare de Déu de Montalbà es troba situada a dalt d'un turó, enmig d'un gran parc, a 1 km del poble de Preixana, a la comarca de l'Urgell, diòcesi de Solsona.

La llegenda diu que un pastor va trobar una imatge de la Verge i no se la va poder endur del lloc i, per aquest motiu, s'hi va construir l'ermita que inicialment estava situada en un altre indret prop del mas de l'Estadella, a l'anomenat «tossal de Montalbà», que pertany al terme municipal de Vilagrassa, però que eclesiàsticament depenia de la parròquia de Preixana.

A l'ermita hi acudien anualment en romiatge els pobles d'Anglesola, Vilagrassa i Tàrraga, i el de Preixana ho feia els Dimarts de Pasqua de Resurrecció. A començaments del segle XX havia decaïgut la devoció, però la gent de Preixana que la mantenia ben viva obtingueren del bisbat de Solsona el trasllat de la Sagrada imatge a l'església del seu poble processionalment vers l'any 1907.

L'any 1936, a l'inici de la Guerra Civil, l'església de Preixana fou saquejada i la imatge de la Mare de Déu de Montalbà desaparegué. Acabada la guerra ressorgí amb vigor la devoció i el poble construí una ermita a l'anomenat «tossal de la Vila». El 26 de març de 1940 hi fou entronitzada una nova imatge de la Mare de Déu de Montalbà, obsequi d'un fill de la localitat.

Preixana ha mantingut la tradició de pujar a Montalbà en la data tradicional dels Dimarts de Pasqua de Resurrecció, per a celebrar-hi l'aplec. Els Dilluns de Pasqua, des de 1970, s'hi celebra un aplec sardanista i els pobles de la vora s'hi troben per menjar la Mona de Pasqua al parc ufanós i acollidor anomenat «Patronat de Montalbà» que té cura de l'organització de la festa i de la conservació i millora de l'indret i l'ermita, la llar de Santa Maria de Montalbà.

"La fillada en vós s'empara / al redós de vostre altar, / protegiu Preixana, Mare i Verge de Montalbà..." (Dels Goigs a la Mare de Déu de Montalbà)

La Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfico-Mariana de Lleida

És una de les institucions més antigues de Lleida. Fundada el 1862 amb el propòsit d'enaltir i estendre la devoció a la Mare de Déu a través de la literatura i les arts, s'ha dedicat a complir aquesta funció amb afany.

La seva titular, la Verge Blanca de l'Acadèmia, és patrona de la ciutat de Lleida des de l'any 1946. L'Acadèmia Mariana organitza anualment el Certamen Literari Marià o Jocs Florals dedicats a la Mare de Déu, a través de les seves advocacions. Enguany s'honorarà la Mare de Déu de Montalbà, de Preixana.

Foto Carlos

PONTIFÍCIA I REIAL ACADÈMIA BIBLIOGRÀFICO - MARIANA DE LLEIDA 157 CERTAMEN LITERARI MARIÀ 2024

**Jocs Florals en honor de la
MARE DE DÉU DE MONTALBÀ**
venerada a la seva ermita de Preixana

Comarca de l'Urgell i diòcesi de Solsona

Ajuntament de Lleida

Bisbat de Lleida

Bisbat de Solsona

Ajuntament de Preixana

Diputació de Lleida

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCs

certamen.academiamariana@gmail.com
<https://www.academiamariana.com>

BASES

- 1.- Els treballs presentats als diferents premis seran inèdits i no hauran estat guanyadors de cap altre premi. Els autors poden presentar més d'un treball i optar a diferents premis de la convocatòria, si bé solament podran obtenir un sol premi.
- 2.- Els treballs es presentaran en format paper per quadruplicat sota un lema o pseudònim que es repetirà de forma visible en la plica constituïda per un sobre tancat, a l'interior del qual hi constarà el títol de l'obra, el nom de l'autor/a, DNI o NIE, adreça, telèfon i correu electrònic.
- 3.- Els treballs es remetran en un sobre tancat amb plica, a la Secretaria de l'Acadèmia Mariana de Lleida, C/ Acadèmia nº 17, 25002 Lleida. Al sobre només es farà constar l'adreça del remitent, sense indicar el nom. A l'exterior del sobre els autors hauran d'especificar a quin premi opten.
- 4.- **El termini de presentació clourà el dia 2 de setembre de 2024.**
- 5.- L'Acadèmia Mariana constituirà un Jurat per valorar les obres presentades. La seva composició es farà pública en l'acte de lliurament dels premis. Els seus membres no podran concórrer al Certamen.
- 6.- El veredict del Jurat es donarà a conèixer mitjançant la web de l'Acadèmia Mariana, del bisbat de Lleida i els mitjans de comunicació. Els concursants premiats coneixeran el veredict mitjançant una comunicació de l'Acadèmia Mariana.
- 7.- **L'Acte de Lliurament de Premis del Certamen Marià 2024 tindrà lloc el diumenge 6 d'octubre, al Paranimf de l'Acadèmia Mariana.**
- 8.- Les obres premiades quedaran en propietat de l'Acadèmia Mariana, la qual es reserva el dret a publicar-les. Els autors premiats hauran de facilitar el seu treball en format word. Si els autors premiats volen publicar els seus treballs en un altre lloc, hauran de demanar-ho a l'Acadèmia Mariana la qual, en cas d'acceptar-ho, exigirà que figurei clarament visible que el treball va obtenir el premi corresponent del Certamen Literari Marià de l'Acadèmia Mariana. Convocatòria 2024.
- 9.- La participació en aquesta convocatòria pressuposa la total acceptació d'aquestes bases i del veredict del Jurat.
- 10.- L'Acadèmia Mariana conservarà les obres no premiades, per tal que els autors que estiguin interessats les puguin recuperar. Ho hauran de sol·licitar amb data límit 31 de gener de 2025.

PREMIS

Poesia

Primer Premi i Flor Natural del Certamen

Del bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez Valls

Dotat amb 800€. En català o castellà

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Verge Blanca de l'Acadèmia, com a Patrona i protectora de la ciutat de Lleida, en el 75 aniversari de la seva entronització a l'Oratori de l'Acadèmia Mariana.

Segon Premi

Del bisbe de Solsona Mons. Francesc Conesa Ferrer

Dotat amb 500€. En català o castellà

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Mare de Déu, en totes o qualsevulla de les advocacions marianes venerades a la diòcesi de Solsona.

Tercer Premi

De la Paeria de Lleida

Dotat amb 500 €. En català o castellà

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Mare de Déu, en totes o qualsevulla de les advocacions marianes venerades al terme municipal de Lleida.

Quart Premi

De l'Ajuntament de Preixana

Dotat amb 500 €. En català

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Mare de Déu de Montalbà, com a Mare protectora de Preixana i dels seus vilatans.

Cinquè Premi

Del Patronat de la Nostra Senyora de Montalbà de Preixana

Dotat amb 500 €. En català

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Mare de Déu de Montalbà, venerada en la seva ermita del poble de Preixana.

Sisè Premi

De l'Institut d'Estudis Ilerdencs-Diputació de Lleida

Dotat amb 500€. En català

Serà atorgat a la millor poesia que lloï la Mare de Déu, en totes o qualsevulla de les advocacions marianes venerades a les comarques de Lleida.

Prosa

Setè Premi

De la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida

Dotat amb 600€. En català o castellà

Serà atorgat al millor treball d'investigació que abordi els orígens, la tradició i història de la Mare de Déu de Montalbà i la seva ermita fins els nostres dies.